

ALLAH'IN İMTİHAN ETMESİ NE ANLAMA GELİR? (4)

(...düünden devam)

Kur'ân-ı Kerîm'de bu mânâyâ gelebilecek âyetler vardır. Gele-neksel yorumları bırakıp âyetler üzerinde düşünürsek, bu mânânın muhtemel olduğu anlaşılır. Zaten öyle olmasaydı, İhvân-ı Safâ gibi bazı felsefî akım mensupları, söz konusu âyetlerden bu anlamı çıkaramazlardı. Nitekim Râzî de tefsîrinde bu tür yorumlara yer vermiş, kimi yerde reddetmiş kimi yerde sadece böyle görüşleri nakletmekle yetinmiştir.

"Nihâyet onlardan birine ölüm geldiği zaman: 'Rabbim, der, beni geri döndürünüz! Ki terk ettiğim dünyada yararlı bir iş yapayım.' Hayır, bu onun söylediği bir sözdür. Önderinde tâ diriltilecekleri güne kadar bir berzah vardır.", (Mü'minûn: 74/99-100) âyetlerinden, ruhun tekrar dünyasal bedene döndürül-meyeceği mânâsı çıkarılabilir ise de bu âyette, ruhun hiç dünyaya dönmeyeceği değil, tekrar bedenleneceği zamana kadar bir geçit, yani bir ara zaman bulunduğu anlatılmaktadır. Âyette ruhun ba'solunacağı kesindir. Ancak bu

ba's

hemen ölümün

ardından değil, belli bir zaman aralığından sonra olacaktır. Cumhura göre bu

ba's

, âhiret beden-len-mesidir. Âhiret bedenlenmesi muhakkak ama, acaba bu âyette olgun-laşmamış ruha bir kez daha dünyada bedenlenme fırsatının verileceği anlatılmış olamaz mı? Bu ihtimal de vardır.

Ama bu, sadece bir ihtimaldir. Kesin kes böyledir, denilemez. Ancak bu izahlar karşısında bunun, kuvvetli bir ihtimal olduğu ortaya çıkar. Önemli olan Kıyâmet'i inkâr etmemektir. O, **inan** **ç esası**

olduktan sonra bir insanın tekrar denenmek üzere bir kez daha bedenlendirilmesi, inanca aykırı bir şey olmayabilir. Aydın bir din bilgini, yeniden doğuştan söz eden bir ruhiyatçıya "Oğlum biz bu milleti, bir kerecik dirilmeğe inandıramadık. Siz eğer birkaç kez dirilmeğe inandıracaksanız hodri meydan!" demiş.
